KARTY KRYTYCZNEGO MYŚLENIA

YOUNG DEMOCRACY
OBYWATEL I MEDIA

INSTRUKCJA

Jak pracować z kartami?

Karty Krytycznego Myślenia to narzędzie pomocnicze do pracy z dziećmi i młodzieżą. Pomagają rozpoznawać powszechne błędy w rozumowaniu, pułapki poznawcze oraz nielogiczne argumenty w wypowiedziach, mediach i codziennych rozmowach. Oto cztery propozycje ich wykorzystania.

Do ćwiczeń przydadzą się obie talie. „Błędy poznawcze” pomagają rozpoznać błąd, a „Pytania i działania” podpowiadają, jak go sprawdzić i co z nim zrobić. Karty o tym samym numerze dotyczą tego samego błędu.

1 Weryfikacja informacji w mediach

Cel nauka rozpoznawania błędów logicznych i uproszczeń w treściach internetowych.

Przebieg Uczestnicy dzielą się na małe grupy i losują po 2–3 karty. Ich zadaniem jest znalezienie w sieci (np. na portalach informacyjnych, w mediach społecznościowych lub komentarzach) przykładów pasujących do wylosowanych kart. Następnie grupy prezentują zebrane materiały i – korzystając z pytań na kartach – ustalają, jak sprostować podane informacje lub przedstawić je w sposób rzetelny.

2 Analiza argumentów w dyskusji

Cel rozpoznawanie błędów w argumentacji oraz nauka uzasadniania własnego zdania.

Przebieg Uczestnicy prowadzą debatę na wybrany temat, a wyznaczony obserwator korzysta z talii jako listy kontrolnej. Gdy w rozmowie pojawi się nielogiczny argument (np. powoływanie się na nieznane autorytety lub pomijanie faktów), obserwator wskazuje odpowiednią kartę i odczytuje pytanie pomocnicze. Osoba wypowiadająca się próbuje wtedy skorygować swoją wypowiedź i poprzeć ją dowodami.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Projekt „Young Democracy – Obywatel i media”
finansowany jest ze środków
Ministra Edukacji Narodowej w ramach programu Kompas Młodego Obywatela.

Minister Edukacji

3 Korekta przekazu informacyjnego

Cel dbanie o precyzję wypowiedzi i unikanie uogólnień trudnych do zweryfikowania.

Przebieg Zespoły przygotowują krótki tekst informacyjny lub projekt plakatu na dany temat. Przed zaprezentowaniem pracy losują 3 karty i sprawdzają, czy w ich projekcie nie pojawiły się opisane tam uchybienia (np. ignorowanie ryzyka lub skupianie się wyłącznie na skrajnych przypadkach). Po wprowadzeniu poprawek grupy przedstawiają gotowy materiał i wskazują, jakich uchybień udało im się uniknąć.

4 Planowanie własnych działań

Cel stosowanie zasad krytycznego myślenia w codziennych decyzjach.

Przebieg Każdy uczestnik wybiera z talii 1–2 karty przedstawiające błędy, które sam najczęściej popełnia, i na podstawie zawartych tam wskazówek układa dla siebie 3 proste zasady postępowania (np. „Zanim podam informację dalej, sprawdzę jej źródło” lub „Przed podjęciem decyzji wysłucham osoby o odmiennym zdaniu”).

To tylko kilka inspiracji. Jeśli masz własny pomysł na wykorzystanie kart, napisz do nas. Chętnie przekażemy go dalej, aby jeszcze więcej osób mogło czerpać z kart jak najwięcej korzyści.

youngdemocracy@edukabe.pl

Karty online i do druku:
youngdemocracy.edukabe.pl/karty-krytycznego-myslenia

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Projekt „Young Democracy – Obywatel i media”
finansowany jest ze środków
Ministra Edukacji Narodowej w ramach programu Kompas Młodego Obywatela.

Minister Edukacji